

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В ДРУГОМУ КЛАСІ

1. Вправа «Наскрізний алфавіт».

Запиши усі літери алфавіту одна під одною.
Потім пригадай і запиши слова так, щоб кожна
з цих літер була другою (можна третьою і т. д.),
наприклад:

- а — балка
- б — абетка
- в — автор
- г — ягня

2. Користуючись цифровим позначенням літер в алфавіті, прочитай слова:

- 6, 11, 3, 1, 18;
- 16, 12, 23, 19;
- 15, 21, 1, 14.

3. Прочитай прислів'я. Встав замість крапок букви, що позначають голосні звуки.

Л...д...н... б...з кн...г..., ...к кр...н...ц...
б...з в...д... .

4. Відтвори на письмі текст вірша Сидора Воробкевича, вставивши замість крапок букви, що позначають голосні звуки.

Пл...к...йт..., д...т...,
р...дн... св... .. м...в...,
вч...тьс... скл...дн... г...в...р...т...
св... ..м р...дн...м сл...в...м.

5. Відтвори вірш Максима Рильського, вставивши замість крапок букви, що позначають голосні звуки.

...Й В...С...Л... В Н...С З...М...,
В...С...Л...Ш... ... Н...М... .
Гр... ... ср...бн...м... з...рк...м...,
В'...ТЬС... С...Н...М... Д...МК...М...,
сн...Г...М З...МЛ... ...б...ЙМ... .

6. Вправа «Без голосних».

Щоб зекономити місце, в одному словнику прізвища видатних людей надрукували лише літерами, що позначають приголосні звуки та ь. Прізвища яких українських письменників надрукували у словнику?

Швчнк, Фрнк, Гнчр, Стльмх, Схмлнськй, Кцбнськй.

7. Прочитай вірш. Випиши слова з м'якими приголосними звуками.

Літо, до побачення!

Побували всюди ми,
скільки див небачених
стріли ми навколо.
Ми цієї радості
зроду не забудемо!
Літо, до побачення!
Здрастуй, рідна школо!

В. Бичко

8. Вивчи вірш та запиши його з пам'яті. Підкресли букви, що позначають два звуки.

Айстра

Ну ось і літо золоте
сховалось за дощами,
лиш айстра у саду цвіте
ясним огнем прощальним.

В. Гантор

9. Прочитай та відгадай загадку. Запиши букви, що позначають голосні звуки.

З однієї ми родини
Від Андрія до Ярини.
Як по одному, самі,
Ми буваємо німі,
Хоч і маєм різні назви
Й добре знаєте всіх нас ви.
Певним станемо рядком —
Заговоримо ладком.
Ми — писемності основа,
А без нас — ніхто ні слова!
Що то таке?

Д. Білоус

10. Відгадай слово, добираючи замість крапочок букви на позначення приголосних звуків.

..у..а

..з..р..

..о..і

м..л..к..

11. Утвори якнайбільше нових слів із букв слова *магазин*.

12. Назви слова, які читаються однаково зліва направо і справа наліво.

13. Назви слова, в яких останній звук позначається двома буквами.

14. Назви слова, в яких два останні звуки позначаються однією літерою.

15. Відгадай загадки. Запиши відгадки в алфавітному порядку.

1. А що то за коні в полі на припоні: довгасті, голчасті, зеленої масті, нікого не возять, лише солі просять?
2. Що то за голова, що лиш зуби та борода?
3. Червоний Макар по полю скакав, та в борщ попав.
4. Хто ховає під кущі наші супи та борщі?
5. Дівка в коморі, коса надворі.
6. Що без болю, без печалі доведе до сліз?

16. Запиши назви рік в алфавітному порядку.

Десна, Дніпро, Горинь, Стир, Стрипа, Серет, Дністер, Збруч, Прут, Черемош, Тиса, Прип'ять, Іква.

17. Від поданих слів утвори нові, змінюючи першу літеру.

Бій — ..., порт — ..., вір — ..., рік — ..., мак — ..., січ — ... .

18. Устав пропущені слова. Склади звукову модель першого слова. У другому слові познач наголос.

1. Наче вулик, наша школа.

Вся вона гуде, як ... .

Д. Павличко

2. У кожного із нас бажання:

Художнє слухати ... .

19. Прочитай. У яких виділених словах ти поставиш знак м'якшення, а в яких — апостроф? Чому? Спиши. Склади звукові моделі двох-трьох виділених слів (за вибором).

а) Розцвіла *привіл...но* дика *м...ята*.
Хлоп...ята грали на *подвір...ї* *м...ячем*.
Гриц...пам...ятав багато віршів.

б) **Святковий пиріг**

Я спекла смачний пиріг.
В хату кіт прибіг з *подвір...я*,
трет...ся в мене біля ніг —
хоче втертися в *довір...я*.

М. Герасименко

20. Спиши. Встав, де потрібно, апостроф.

Сім...я, м...яч, дев...ять, солов...ї, р...юкзак,
р...яд, бур...ян, бур...як, р...ясний, кам...яний,
здоров...я, рум...яний.

21. Впиши слова з апострофом.

Наша сім...я

Наша сім...я велика і дружна. Є у мене п...ять братів і сестричка. Валер...ян працює на фабриці. Ляоня ходить у дев...ятий клас. Ми з Мар...янкою вчимося у п...ятому. Олесь — першокласник. А Федько і Дем...ян ще в дитячому садку.

22. З поданих слів склади речення. Поясни правопис слів з апострофом.

Школа, подвір'я, хлоп'ята, доглядають, троянди, з любов'ю.

23. Запиши речення схематично. Поясни правопис слів з апострофом.

- а) Ластівки в'ють свої гнізда під дахами.
б) У нашій сім'ї сьогодні свято.

24. Постав, де потрібно апостроф.

Гороб..ята	пор..ядок
солов..їний	пам..ятник
дес..ять	Прокоф..єв
дев..ять	р..ясний

25. Постав, де потрібно апостроф..

Бур...я	р...юкзак
реп...ях	в...яз
дес...ять	пір...їна
дев...ять	п...ять

26. Вибери слова, які відповідають цій схемі. Обґрунтуй свій вибір. Запиши ці слова.

[п'ят']   [р'адно]   [м'ята]

_____

27. Зроби звуковий аналіз поданих слів.

Реп'ях,   п'ятниця,   пам'ятник.

28. Спиши. Встав, де потрібно, пропущені букви.

Суд...я, вугіл...я, зіл...я, Ол...я, волос...я, по-
рос...я, ріл...я, колос...я, жит...я, щаст...я.

29. Спиши текст, вставляючи пропущені букви.

Подруги

Настя і Оленка — подруги. У них однакові синенькі пла...я, біляве воло...я. Сидять дівчатка за однією партою. Завжди діляться шкіль-

ним прила...ям. Дуже люблять уроки чита...я і малюва...я. Разом готують домашні завда...я.

- 30. Спиши. Виділені слова поділи для переносу. Яке слово не можна переносити з одного рядка в інший? Чому?**

В глибінь загляне *осінь*, пожуриться сама.
І під *гудіння* сосон — впаде *зима*.

М. Драй-Хмара

- 31. Спиши, вставляючи пропущені букви і знаки.**

Летят... листки пожовклі і зів...ялі,
Летят... до ніг і сумно шелестят... .
Затих га...ок, і верби кучеряві
Пташиним співом вже не гомонят... .
А ниточки ясні, срібноволосі
Шепочут... тихо: осін..., осін... .

І. Савицька

- 32. Прочитай речення. Запиши їх з пам'яті та поясни правопис слів з апострофом. Поділи ці слова для переносу.**

1. І хустиночку в Марусі на головці *розв'язав* [вітер], свиснув дівчинці у вусі і нічого не сказав. (*М. Познанська*). 2. Тоненьке, вузеньке, по землі в'ється. Як батіг, довге, але зовсім не б'ється (*Вуж*).

- 33. Постав, де потрібно апостроф.**

Бур..ян, вд..ячний, сім..я, солов..ї, лл..ється, сі..ється, зор..я, Мар..яна.

- 34. Продовжи ланцюжок слів так, щоб кожне наступне слово починалося зі звука, яким закінчується попереднє.**

з'їзд – дим – мир – Рим...

ЗМІСТ

I. Повторення вивченого в другому класі	4
II. Мова і мовлення.....	11
III. Слово. Будова слова.....	18
Слово. Значення слова	18
Синоніми і антоніми	21
Будова слова. Закінчення. Основа	25
Спільнокореневі слова. Корінь.....	26
Вимова і правопис слів із ненаголошеними [e], [и].....	35
Вимова і правопис слів із глухими та дзвінкими приголосними.....	37
Префікси. Прийменники. Апостроф після префіксів.....	38
Суфікси	45
IV. Іменник.....	49
V. Прикметник	64
VI. Дієслово	76
VII. Речення.....	88
VIII. Текст	100
IX. Повторення вивченого за рік.....	112